

ΑΓΙΑ ΖΩΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΠΑΟΥ ΑΠΑΣ ΖΩΗΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ • ΤΕΥΧΟΣ 6 • ΙΟΥΝΙΟΣ 2005

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΚΑΙ Η ΑΠΑΤΗΛΗ ΖΩΗ

Θα ήθελα νά βάλω πλάι-πλάι δύο ρητά ἀπό τήν Ἀγία Γραφή τά όποια διευδύνουν και σέχουν φῶς τό ἔνα στό ἄλλο: στήν ἐπιστολή του πρόστιμος Ἐφεσίους (5.18) δ ἀπ. Παῦλος λέει: “μὴ μεθύσκεσθε οἵνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλά πληροῦνθε ἐν Πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὑμνοῖς καὶ ὥδαις πνευματικαῖς” Τή μέρα πάλι τῆς Πεντηκοστῆς ὅταν τό Ἀγιο Πνεῦμα κατέβηκε στούς Ἀποστόλους κι ἐκεῖνοι βγῆκαν ἀπό τό ὑπερῷο γεμάτοι δέος καὶ θαυμασμό γιά τήν ἔμπνευση ἐκείνη, ἔμπνευση ἀληθινή, γεμάτοι μέ τό ἴδιο τό πνεῦμα τῆς ζωῆς, τό πνεῦμα τῆς οὐθεσίας, τῆς ἀγάπης, τῆς χαρᾶς, οἱ ἀνθρώποι πού τούς ἔβλεπαν καὶ τούς ἀκουγαν τούς πῆραν γιά μεθυσμένους ἐφ’ δοσον τούς ἔβλεπαν σέ μιά τέτοια ἔξαρση μέ κατάπληξη καὶ ἀμφιβολία εἶπαν: “γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί” (Πραξ. 2. 13). “Αν συνδέσουμε τά δύο αὐτά ρητά ἔχουμε μπροστά μας ὅλωληρο τό πρόβλημα τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Οταν δ ἀπ. Παῦλος λέει: “μὴ μεθύσκεσθε οἵνῳ ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία” δέν ἐννοεῖ ἀπλῶς ὅτι δ μεθυσμένος συμπεριφέρεται χωρίς ντροπή. Ἀναφέρεται σέ κάτι πολύ πιό οὐσιῶδες καὶ σημαντικό: στό γεγονός ὅτι τό ἔνα εἶδος ἔμπνευσης, τό ἔνα εἶδος μέθης εἶναι δυνατόν νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό τό ἄλλο. Καλούμαστε στή ζωή αὐτή νά είμαστε φορεῖς τοῦ Ἀγίου Πνεύματος· ἡ χαρά τῆς αἰώνιας ζωῆς θά πρέπει νά ξεχειλίζει ἀπό μέσα μας καὶ νά μᾶς γεμίζει μέ δημιουργική ἔμπνευση· παρ’ δόλα αὐτά δύμας πόσο συχνά δέν ψάχνουμε ἀλλοῦ γιά ἔμπνευση: στό ἐπίπεδο τῶν φυ-

σικῶν ἐμπειριῶν, στό κρασί τό δόποιο μπορεῖ νά δώσει σέ κάποιον τήν ψευδαίσθηση δτι ὅλα πᾶνε καλά, δτι εἶναι δυνατός, δτι οι δυσκολίες τῆς ζωῆς εἶναι ἔνα τίποτα, δτι ή θλίψη ἔχει περάσει, δτι ἔχει μπεῖ σέ ἔναν κόσμο στόν δόποιο τά πάντα εἶναι στό χέρι του καί στόν δόποιο εἶναι βασιλιάς καί κύριος. Πιό συχνά ὅμως μεθάμε μέ δ, τιδήποτε ἀντικαθιστοῦμε τόν Θεό, μέ δ, τιδήποτε χρησιμοποιοῦμε σάν υποστήριγμα τῶν ζωῶν μας, ἐφ' δσον πρέπει ἀπό κάπου νά παίρνουμε ζωή. Εἶναι ἀδύνατο νά ζεῖ κανείς χωρίς τήν ἐμπνευση· ἔτσι οι ἀνθρωποι θά μεθύσουν μέ δ, τιδήποτε ἔχουν στήν διάθεσή τους προσπαθώντας νά γεμίσουν τό κενό ὅταν τούς λείπει ή ἀληθινή ἐμπνευση.

Στήν προσευχή αὐτό συμβαίνει συχνά στήν περίπτωση πού τό πρόσωπο δέν ἀναζητᾶ μέ πόθο καί μέ ἑλπίδα τόν Κύριό του, ἀλλά κάποιο εἶδος ἵκανοποίησης, ἔνα γαλήνεμα τῆς καρδιᾶς ή ἔνα σπινθήρα ζωῆς· συμβαίνει ἔτσι συχνά ἐνῷ προσευχόμαστε νά προσπερνάμε τόν Θεό καί νά προσπαθοῦμε νά χρησιμοποιοῦμε τό δόνομά Του, τήν παρουσία Του, τό πλησίασμα τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ γιά νά ἔχουμε ἔναν στιγματιό ἐνθουσιασμό, γιά νά μᾶς κάνουν νά αἰσθανθοῦμε ζωντανοί ἔστω καί γιά μιά στιγμή. Μήν ἐπιτρέψετε στούς έαυτούς σας νά μεθύσουν μέ δ, τιδήποτε, διότι αὐτό θά εἶναι ἔνα ύποκατάστατο.

“Υπάρχουν βέβαια καί διαφορετικά εἶδη μέθης. Ο ἀνθρωπος δόποιος εἶναι μεθυσμένος μέ τήν αἰωνιότητα εἶναι δυνατό γιά μιά στιγμή νά φανεῖ στούς ὅλους μεθυσμένος μέ κρασί· αὐτό ὅμως εἶναι μιά ψευδαίσθηση. Ο Ἀπ. Παῦλος μᾶς προειδοποιεῖ γι' αὐτό τό πράγμα: μᾶς λέει νά εἴμαστε προσεκτικοί, νά ἔχουμε ἀπόλυτη αὐτοκυριαρχία. Αὐτοκυριαρχία μέχρι τέλους. Γιατί τό νά μεθᾶς μέ τήν γῇ ἐνῷ ἀναζητᾶς τόν οὐρανό εἶναι ἀσωτία καί προδοσία.

(†) **Μητροπολίτου Αντωνίου τοῦ Σουρόζ**

“Ημέρα Κυρίου”

“Εκδόσεις Αρχίτας”

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

Υπό τοῦ Ἐπισκόπου Βελεστίνου Δαμασκηνοῦ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

«Καὶ ἐν τῷ συμπληρωοῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἥσαν ἀπαντες δόμοθυμαδόν ἐπί τὸ αὐτό»

Τὴ μεγάλη Ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς ἔορτάζει κατά τὸν παρόντα μῆνα ἡ Ἀγία μας Ἐκκλησία. Εἶναι ἡ ἡμέρα κατά τὴν ὅποια τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιο, τὸ τρίτο Πρόσωπο τῆς Μιᾶς Θεότητος κατῆλθε μέντοι σφραγίδων ἀνέμου καὶ μορφή πυρόνων γλωσσῶν στούς Μαθητές τοῦ Κυρίου, γιά νά δεῖξει ὅτι ὁ παλαιός ἀμαρτωλός ἀνθρώπος κατακαίεται καὶ τῇ θέσῃ του καταλαμβάνει ὁ νέος, ὁ ἐν Χριστῷ ἀναγεννημένος, ὁ πνευματικός, ὁ προικισμένος μέ τῇ φλόγᾳ τῆς Θεότητος καὶ τὸ χάρισμα τοῦ θείου λόγου. Μέ τὴν ἐπιφοίτηση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἐγκαινιάζεται στὴν Ἰστορία τῆς ἀνθρωπότητος ἡ νέα περίοδος, ἡ περίοδος τῆς Χάριτος τοῦ Κυρίου, κατά τὴν ὅποια, μέ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιο καὶ διά τῶν ιερῶν Μυστηρίων, δίδεται χάρη στοὺς ἀμαρτωλούς καὶ καταδίκους σέ αἰώνιο θάνατο

ἀνθρώπους, ἐάν προσέρχωνται στὴν Ἐκκλησία μέ πίστη στὸν Κύριο. Τό Πνεῦμα τὸ Ἀγιο προσφέρει τότε τὴν εὐκαιρία σέ κάθε ἀνθρωπο - ἐάν ἐκμεταλλευθεῖ τῇ βοήθειᾳ Του - νά γίνει κληρονόμος τῆς αἰώνιου ζωῆς, γιατί τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιο μπορεῖ νά ἀναγεννήσει τὸν ἀνθρωπο, ὁ ὅποιος ἐμπιστεύεται εἰς Αὐτό τῇ σωτηρίᾳ του. Ἐκεῖνο διά τῶν ιερῶν Μυστηρίων μεταδίδει τῇ Θείᾳ Χάρη στοὺς πιστούς. Ἐκεῖνο ἐνώνει αὐτούς μέ τὸν Κύριο καὶ δι' Αὐτοῦ μέ ὀλόκληρη τῇ Θεότητα, ὥστε νά φθάσουν στὴ θέωση, στὸν τελικό προορισμό τῆς ὑπάρξεώς τους, ὥστε νά κατακτήσουν τὴν αἰώνιο ζωή καὶ τὴν Οὐρανίο δόξα.

Πράγματι, ὁ προορισμός τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὅποιος ἔχει πλασθεῖ «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὅμοιώσιν» τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ θέωση καὶ ἡ αἰώνιος σχέση καὶ κοινωνία αὐτοῦ

μέ τό Θεό. Γιατί στή σχέση αυτή εύρισκεται ή δλοκλήρωση τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος, ή ζωή, ή χαρά καί ή δόξα τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτή τήν κατάληξη είχε ἔτοιμάσει γιά τόν ἀνθρωπό ὁ Θεός. Ἡ ἀμαρτία ἀνέκοψε καί ἀνέβαλε προσωρινά αὐτή τήν τελείωση του. Ἡ ἀγάπη, ὅμως, καί ή ἐπιμονή τοῦ Θεοῦ ὡδήγησαν τόν ἀνθρωπό ἀπό ἄλλο δρόμο στό ἵδιο καί καλύτερο τέρμα. Γιά τό σκοπό αὐτό ὁ Μονογενῆς Υἱός τοῦ Θεοῦ ἔγινε καί τέλειος ἀνθρωπος καί κατῆλθε στόν Ἀδη καί ἀνελήφθη στούς Οὐρανούς, γιά νά ἀναστήσει στή νέα ζωή καί νά ἀνυψώσει στούς Οὐρανούς τόν ἀνθρωπο. Γιά τό λόγο αὐτό ἐπεφοίτησε μέ μορφή πυρίνων γλωσσῶν καί τό τρίτο Πρόσωπο τῆς Μιᾶς Θεότητος, τό Πανάγιο Πνεῦμα, τό διποτο ἔκτοτε μένει στήν Ἐκκλησία καί διά τῶν ἰερῶν Μυστηρίων ἀναγεννᾷ τούς ἀνθρώπους, οί διποτο πιστεύουν στόν Κύριο καί ἐνώνει αὐτούς μαζί Του καί δι' Αὐτοῦ μέ τήν Παναγία Τριάδα, ὥστε νά φθάσουν ἐπιτυχῶς στό τέρμα τοῦ προορισμοῦ των, στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Τήν παρουσία καί τίς ἐνέρ-

γειες τοῦ Ἀγίου Πνεύματος στόν κόσμο προεῖδαν καί ἀνήγγειλαν οἱ Προφῆτες τῆς Π. Διαθήκης. Ὁ Θεός θά ἔστελλε στόν κόσμο τό Ἀγιο Πνεῦμα, θά ἔχει Αὐτό σάν ἄφθονο, ζωογόνο καί δροσιστικό νερό, γιά νά γίνουν, δσοι λάβουν Αὐτό, ἴκανοι νά προφητεύουν. «Ἐχχεῶ», λέγει ὁ Θεός, μέ τό στόμα τοῦ Προφήτου Ἰωάλη, «ἄπο τοῦ Πνεύματός μου ἐπί πᾶσαν σάρκα, καί προφητεύσουσιν οἱ υἱοί ὑμῶν καί αἱ θυγατέρες, καί οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται..» (Ιωάλη 3, 1). Γιά τίς ἐνέργειες καί τό ἔργο τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ὡμίλησε ὁ Κύριος στούς Μαθητές Του. Ἐκεῖνος ἐβεβαίωσε δτι, δταν θά ἐρχόταν ὁ Παράκλητος, τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θά ἐδίδασκε καί θά ὑπενθύμιζε στούς Μαθητές καί σέ δλους τούς πιστούς Του δλα δσα είχε διδάξει εἰς αὐτούς (Ἰωάν. 14, 26). Τό Πνεῦμα τό Ἀγιο θά ἔπειμπε ὁ Κύριος γιά νά γίνῃ ὁδηγός καί βοηθός τῶν ἀνθρώπων, γιά νά ἀποκαλύπτει σ αὐτούς τίς θεῖες ἀλήθειες καί νά διμλεῖ περὶ Ἐκείνου (Ἰωάν. 14, 26). Ὁ Κύριος είχε ὑποσχεθεῖ στούς Μαθητές Του, κατά τήν Ἀνάληψή Του στούς Οὐρανούς, δτι θά παρακαλοῦσε τόν Πατέρα Του νά στείλῃ

σ' αὐτούς τόν Παράκλητο, γιά νά μή μείνουν δρφανοί. Αὐτό, παρόγγειλε σ' αὐτούς ό Κύριος, νά περιμένουν ένωμένοι στά Ιεροσόλυμα. Αὐτό ἀνέμεναν ἐκεῖνοι δόλοι μαζί στό ὑπερδό. Αὐτό ἦλθε πενήντα ἡμέρες μετά τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καί δέκα ἡμέρες μετά τήν Ἀνάληψή Του στούς Οὐρανούς, στούς Μαθητές Του, στήν Ἐκκλησία Του.

Καί οἱ Ἐβραῖοι ἐώρταζαν κατά τίς ἡμέρες αὐτές τή δική τους Πεντηκοστή, γιά νά θυμοῦνται τήν παράδοση τοῦ Δεκαλόγου ἀπό τό Θεό στό Μωϋσῆ πάνω στό Σινᾶ, ἥ ὅποια ἔγινε πενήντα ἡμέρες μετά τή διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, δταν ἐλευθερώθηκαν ἀπό τό ζυγό τῶν Αἰγυπτίων. Κατά τή νέα Πεντηκοστή δέν παρεδόθηκαν πέτρινες πλάκες, ἀλλά οἱ καρδιές τῶν Μαθητῶν τοῦ Κυρίου μετεβλήθηκαν σέ θεοχάρακτες πλάκες τοῦ θείου Νόμου καί ἔγιναν ἐκεῖνοι οἱ διαπούσιοι κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου, οἱ πάνσοφοι διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης, οἱ μεταδότες θείων χαρισμάτων, ὅπερε νά διοκληρώσουν τό ἔργο, στό ὅποιο ἀπέβλεπε ἥ παράδοση τοῦ Νόμου στό Σινᾶ, ἥ σάρκωση ἔπειτα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί τελικά ἥ ἐπιφοίτηση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος.

Τό Πνεῦμα τό Ἀγιο ἦλθε στόν κόσμο, στήν Ἐκκλησία, γιά νά μεταδίδει ἀενάως τά χαρίσματα τοῦ Θεοῦ στούς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι πιστεύουν στόν Κύριο, γιά νά κατακαίει τίς ἀμαρτίες τους, γιά νά τούς ἀναγεννᾷ, γιά νά τούς ένωνει μέ τό Θεό, γιά νά τούς θεοποιεῖ καί νά τούς μεταβάλλει σέ πολιτες τοῦ Οὐρανοῦ. Οἱ Μαθητές ένωμένοι ἀνέμεναν Αὐτό, γιά νά ἀρχίσουν καί νά τελειώσουν τήν ἀποστολή, γιά τήν ὅποια τούς ἔξελεξε ὁ Κύριος. Ἀπό τότε ὅσοι πιστεύουν στόν Κύριο, ὅσοι αἰῶνες καί ἄν περάσουν, θά λαμβάνουν Αὐτό, θά ἀκούντων τή φωνή Του, θά ουθμάζουν τή ζωή τους σύμφωνα μέ τίς ἐντολές Του καί θά γίνωνται πνευματέμφοροι, θεοφόροι, ἄγιοι, Οὐρανοπολίτες. Γι αὐτό στό Πνεῦμα τό Ἀγιο πρέπει νά ἐμπιστευώμεθα καί ἐμεῖς τή σωτηρία μας.

Πραγματικά ἀπό τό Πνεῦμα τό Ἀγιο ἔξαρτάται ἥ προκοπή μας στό ἀγαθό, ἥ λύτρωσή μας ἀπό τήν ἀμαρτία, ἥ σωτηρία μας.

Ἀπό μας ἔξαρτάται ἄν θά ἐκμεταλλευθοῦμε τίς εὐκαιρίες, τίς ὅποιες Ἐκεῖνο συνεχῶς μας προσφέρει.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

«Ο Χριστός ἔγινε ἀνθρωπος γιά νά θεώσει τούς ἀνθρώπους μέ τή χάρη τοῦ Ἀγίου Πνεύματος». (Μ. Ἀθανάσιος). Είναι δηλαδή οἱ ἐνέργειες τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος πάνω στούς ἀνθρώπους συμπληρωματικές καὶ ἀμοιβαῖες.

Ἡ Ορθόδοξη Ἐκκλησία δίνει μεγάλη σημασία στό ἔργο τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἔνας ἀπό τούς λόγους γιά τόν ὅποιον ἡ Ορθοδοξία ὀντιτίθεται στό παπικό δόγμα τῆς ἐκπόρευσης τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ ἀπό τόν Υἱό [Filioque] είναι ἐπειδή διαβλέπει ὅτι μ' αὐτό παραγνωρίζεται τό Ἀγιο Πνεῦμα καὶ θεωρεῖται σάν ὀντότητα δευτερεύουσας σημασίας. Ο Ἀγιος Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ περιέγραψε μέ λίγα λόγια τόν ὅλο σκοπό τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς σάν ἀγώνα γιά τήν ἀπόκτηση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. «Ἡ προσευχή, ἡ νηστεία, ἡ ἀγρυπνία καὶ ὅλες οἱ ἄλλες Χριστιανικές ἀρετές, ὅσο καλές καὶ ἀνείναι, ἀσφαλῶς δέν ἀντιρροσωπεύουν τόν σκοπό τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς. Αὐτά δέν είναι παρά τά ἐπιτακτικά μέσα πού ἐπιτυγχάνουν τήν ἀπόκτηση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος.

“Οσον ἀφορᾶ τίς προσευχές, τίς νηστεῖες, τίς ἀγρυπνίες, τήν ἐλεημοσύνη καὶ τά ἄλλα καλά ἔργα πού γίνονται στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ δέν είναι παρά μόνο τά ἀπαραίτητα μέσα πού διδηγοῦν στήν ἀπόκτηση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος». Αὐτός ὁ δρισμός τοῦ μεγαλύτερον Ἀγίου τῆς Ρωσικῆς Ορθοδοξίας ἀν καὶ μπορεῖ νά θεωρηθεῖ, μέ τήν πρώτη ματιά πολὺ ἀπλοποιημένος, συνοψίζει στή πραγματικότητα ὅλη τήν πνευματική παράδοση τῆς Ορθόδοξης Ἐκκλησίας.

Αὐτός είναι λοιπόν ὁ σκοπός τῆς ζωῆς τοῦ πιστοῦ πού, θεολογικά, συνοψίζεται μέ τόν ὅρο θέωση . Ὁπως τά τρία πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος ζοῦν μεταξύ τους μέ ἀγάπη ἔτσι κι ὁ ἀνθρωπος πλασμένος καθ διμοίωσιν τῆς Τριάδος καλεῖται νά ζήσει μέ τόν Τριαδικό Θεό. Ὁ ἀνθρωπος καλεῖται νά γίνει γιός. Καί Ἀγιοι σύμφωνα μέ τόν μεγάλο πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μας τόν Ἀγιο Μάξιμο τόν Ὄμολογητή είναι ἐκεῖνοι πού ἔχουν μέσα τους τό Ἀγιο Πνεῦμα. Αὐτή ἀκριβῶς ἡ ίδεα τῆς προσωπικῆς καὶ δργανικῆς ἔνωσης μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου είναι ἡ θέωση ἡ ἡ ἀγιότητα τοῦ

άνθρωπου.

Ἡ μυστική αὐτή ἔνωση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου εἶναι μὲν πραγματικὴ ἀλλὰ ὅμως δέν συνίσταται στὸ συμφυδμό Δημιουργοῦ καὶ δημιουργήματος σέ μια ὄντότητα, δηλαδὴ δέν συγχωνεύεται ὁ ἄνθρωπος στὸ Θεῖον ἀλλὰ ἔξακολουθεῖ νά ἔχει τήν δική του προσωπικότητα, ὅπως ἀκριβῶς ὁ Χριστός διατήρησε τήν θεϊκή του φύση ὅταν σαρκώθηκε.

Ἡ θέωση (ἢ ἡ ἀγιότητα ὅπως εἶναι εὐρύτερα γνωστός ὁ ὄρος) εἶναι κάτι πού ἀφορᾶ καὶ τό σῶμα. Γι αὐτό ἀκριβῶς καὶ μερικοί ἀγιοι γεύτηκαν τούς καρπούς τῆς ὁρατῆς καὶ σωματικῆς δόξας ἀπό αὐτή τῇ ζωῇ. Ὁ Ἀγιος Σεραφείμ, πού λούστηκε στό ἀκτιστο φῶς τῆς θεότητας στήν περίφημη συνομιλία του μέ τόν Μοτοβίλωφ εἶναι ὁ πιό γνωστός ἀπό αὐτούς ἀλλά ὅχι ὁ μόνος. Ὄταν ὁ μέγας Ἀρσένιος προσευχόταν οἱ μαθητές του τόν ἔβλεπαν ὀλοφύτεινο. Καί γιά ὅλλον ἀσκητή, ἀγιον, τόν Ἀββά Παμβώ, ἀναφέρεται ὅτι τό πρόσωπό του ἔλαμπε σάν ἀστραπή καὶ ὁ ἴδιος ἔμοιαζε μέ βασιλιά πού καθόταν στό θρόνο του. Ἀλλά καὶ γιά τόν Πάπα Ἰγνάτιο τόν πνευματικό τόν Ἀγιορείτη, πού ἔζησε στόν αἰώνα μας ἀναφέρονται παρόμοια περιστατικά

καθώς καί γιά ἔναν ἄλλο ἀσκητή πού ἀποτελεῖ τήν δόξα τοῦ σύγχρονου Ἀγιορείτικου μοναχισμοῦ.

Ἄκριβῶς δέ ἐπειδή οἱ Ὁρθόδοξοι πιστεύουν ὅτι τό σῶμα ἀγιοποιεῖται καὶ μεταμορφώνεται μαζί μὲ τήν ψυχή, δείχνουν εὐλάβεια γιά τά λείψανα τῶν Ἀγίων πού εὐωδιάζουν, κάνουν θεραπείες ἢ μένουν ἀφθορα, παρουσιάζοντας δηλαδὴ ἀπτά στοιχεῖα τῆς δόξας πού ἀπολαμβάνει ἡ ἀγία ψυχή τους στόν οὐρανό. Καὶ τοῦτο ἐνῷ οἱ ψυχές τους βρίσκονται ἀκόμα στή λεγόμενη «Μέση κατάσταση», κάτι πού δείχνει πόσσο πολύ θά δοξαστοῦν ἀκόμα οἱ Ἀγιοι ψυχοσωματικά μετά τήν Β΄ Παρουσία. Γιαύτο ἀκριβῶς ἡ μεγάλη τιμή πού ἀποδίδονταν οἱ Ὁρθόδοξοι στά λείψανα τῶν Ἀγίων δέν εἶναι προϊόν ἀγνοιας, ἢ πρόληψης, ὅπως νομίζουν οἱ Προτεστάντες, ἀλλά πηγάζει ἀπό μιά σωστά ἀναπτυγμένη Θεολογία τοῦ σώματος καὶ μιά σωστή κατανόηση τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς Σάρκωσης τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς «ἐν σώματι» Μεταμορφώσεως, Ἀναστάσεως καὶ Ἀναλήψεώς Του στήν ἐκ δεξιῶν καθέδρα τοῦ Θεοῦ Πατρός.

ΖΩΣΙΜΑΣ
Περιοδικό «Ορθόδοξη Μαρτυρία

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΝΟΗΜΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

«Δέν μᾶς χρωστάει ή ζωή, έμεις τῆς χρωστᾶμε». Αύτό είναι τό απόσταγμα μᾶς συγκλονιστικής, γιά την ἀνθρώπινη πραγματικότητα, έμπειρίας πού ξέζησε ἔνας ἀνθρωπος στά στρατόπεδα συγκεντρώσεως και τελικά «ἔτυχε» νά σωθεῖ. Ο Victor Frankl, ψυχίατρος στό ἐπάγγελμα, ξέζησε τοία δύλωληρα χρόνια σέ κάποια ἀπό τά στρατόπεδα θανάτου τῶν Ναζί και κατέγραψε τίς έμπειρίες του στό βιβλίο «Αναζητώντας νόημα ζωῆς και ἐλευθερίας».

Οι σελίδες τοῦ βιβλίου αὐτοῦ μέντυπωσίασαν γιατί ἀνακάλυψα ἔναν ἀνθρωπο δύο ποιοῖς κάτω ἀπό ἀπάνθρωπες συνθῆκες διαβίωσης και οὐσιαστικά μέ ελάχιστες ἐλπίδες ζωῆς, ἀναζήτησε και τελικά βρήκε νόημα στή ζωή του. Γιά μᾶς πού ξοῦμε σέ ἔνα κόσμο πού χαρακτηρίζεται ἀπό μία πληθύρα δύσκολων και συναισθημάτων και πού διμως δέν τοῦ λείπει δύο πόνος και δύθαντος, ἀποτελεῖ μία ἀκτίνα φωτός στό δρόμο πρός τήν ἀναζήτηση τοῦ δικοῦ μᾶς νοήματος ζωῆς.

Στό ἐν λόγῳ βιβλίο δ συγγραφέας ἀποτυπώνει τήν ψυχολογία τῶν κρατουμένων ἀποφεύγοντας νά δώσει τίς ἀνατριχιαστικές λεπτομέρειες πού συνθέτουν τή φρίκη πού ἐπικρατοῦσε στά στρατόπεδα αὐτά. Ο συγγραφέας διαχωρίζει τή ζωή τοῦ στρατοπέδου σέ τρεις περιόδους ἀπό ψυχολογίας ἀπόψεως.

«Η πρώτη περίοδος ἀφορᾶ στήν

εἰσαγωγή τοῦ κρατουμένου στό στρατόπεδο. Όπως είναι ὀπόλυτα φυσιολογικό, τή ψυχή τοῦ κρατουμένου ἔχει καταλάβει δρόμος. Κατά τίς πρώτες ὥρες τῆς παραμονῆς του στό στρατόπεδο είχε ἔντονη τήν ἐλπίδα δτι ίσως τά πράγματα δέν ἦταν τόσο ἀσχημα. Η ἐλπίδα αὐτή δέν ἀργοῦσε νά ξενεμιστεῖ και ἔτσι ὁ κρατούμενος ἀναγκαζόταν νά ξεικειωθεῖ μέ τή φρίκη πού τόν περιέβαλε. Ένω σιγά σιγά, ἀνεπαίσθητα, συνετελεῖτο μία ἀποσύνδεση ἀπό τό παρελθόν του και γενικά τήν μέχρι τότε ζωή του.

Είναι εὐρέως γνωστές οι κτηνώδεις συνθῆκες πού ἐπικρατοῦσαν στά λεγόμενα στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Ο ἐκμιδενισμός τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου ἦταν τό κύριο χαρακτηριστικό. Οι κρατούμενοι, αὐτοὶ πού κρίνονταν ως «ἴκανοι», ξεναγκάζονταν νά δουλεύουν μέχρι τελικῆς πτώσεως μέσα στό τσουχτερό κρύο χωρίς φυσικά τήν ἀπαραίτητη ἐνδυμασία. Η διατροφή τους ἀποτελεῖτο ἀπό μερικά γραμμάρια ψωμί και μία κούπα νερούλης σούπας. Όσο γιά τούς ὑπόλοιπους πού κρίνονταν ως «μητί ίκανοι» κατέληγαν σέ ... ἀφανισμό. Η μιρωδιά τοῦ θανάτου ἦταν διάχυτη και λίγοι γλύτωσαν ἀπό αὐτόν.

Τή δεύτερη περίοδος ζωῆς στό στρατόπεδο ἀκολουθοῦσε μία ἀπάθεια. Ο κρατούμενος συχνά ἔνιωθε νοσταλγία γιά τήν προηγούμενη ζωή του, γιά τήν οἰκογένειά του, γιά τά

άγαπημένα του πρόσωπα, συναισθήματα πού μέ δλες του τίς δυνάμεις φρόντιζε νά νεκρώσει. «Ολη αυτή ή ψυχική καί σωματική ἔνταση ἀνάγκαζε τόν κρατούμενο νά «ύποβιβάσει τήν ἐσωτερική του ζωή σ ἑνα πρωτόγονο ἐπίπεδο». «Οταν κάθε περιθώριο ἀντοχῆς τοῦ ἔξαντλεῖτο καί καθώς ἐκμηδενίζονταν οἱ ἐλπίδες του γιά τό μέλλον, ἐγκατέλειπε τήν προσπάθεια ἐπιβίωσης μέ μοιραῖς φυσικά συνέπειες.

Η τρίτη φάση ἀφορούσε στήν μειονηφρία τῶν κρατουμένων, αὐτῶν πού τελικά γεύτηκαν τήν πολυπόθητη ἀπελευθέρωση. Μία ἀπελευθέρωση πού στήν ἀρχή περισσότερο τούς ἔνιψε παρά τούς ἔδινε χαρά. Μάλιστα πολλοί ἀπό τούς πρώην κρατούμενους εἶχαν ἐκδηλώσει τάσεις ἐκδίκησης ἀκόμα καί πρός τά στοιχεῖα τῆς φύσης. Όμως μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου ἐνσωματώνονταν στόν «ἔξω» κόσμο μιέ ἑνα καινούργιο, πρωτόγνωρο συναισθήμα, «ὔστερα ἀπό δλα ὅσα ὑπέφεραν, δέν είχε πιά τίποτε νά φοβοῦνται-ἐκτός ἀπό τό Θεό».

Θά μπορούσε κάποιος νά ἰσχυριστεῖ ὅτι κάτω ἀπό τέτοιες συνθήκες καταργούνται οἱ δυνατότητες τοῦ ἀνθρώπου νά ἀναπτύξει πνευματική ζωή. Ἐνδεχομένως ἡ μόνη δυνατότητα πού ἔχει εἶναι νά παλέψει γιά τή ζωή του. Κι ὅμως στό βιβλίο αὐτό δ συγγραφέας μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι ἀκόμα καί στά στρατόπεδα τοῦ θανάτου, ὁ ἀνθρωπός μπορεῖ νά κατακήσει τή ζωή καί νά φτάσει σέ ἐπίπεδα ἐσωτερικῆς πληρότητας. Πῶς;

«Ἡ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου συ-

ντελεῖται διά τῆς ἀγάπης». Κι ὁ κρατούμενος στό στρατόπεδο τῆς φρίκης μπορούσε νά νιώσει τήν ἀγάπη, ἡ δόποια εἶναι τό μοναδικό ἀγαθό πού μπορεῖ νά ξεπεράσει ἀκόμα καί τά δρια τῆς φυσικῆς ὑπόστασης τοῦ ἀνθρώπου. Μέ τή θύμηση τῆς μορφῆς ἐνός ἀγαπημένου του προσώπου μπορούσε νά κατακήσει μιά στιγμή ἐντυχίας καί νά πετύχει μιά ἀνεξήγητη πληρότητα.

Ἐκτός ἀπό τήν ἀγάπη, γιά τό συγγραφέα ἀκόμα καί ὁ πόνος καί ὁ θάνατος περικλείουν νόημα ζωῆς καί ἐλευθερίας. Ο ἀνθρωπός ἔχει τήν ἐλευθερία νά ἐκλέγει διάδοσης τόν τρόπο πού θά στρώσει τό σταυρό του εἴτε βρίσκεται σέ ἑνα στρατόπεδο συγκεντρώσεως εἴτε ζει τή δική μας καθημερινότητα. Ο τρόπος αὐτός μπορεῖ νά τόν διδηγήσει σέ διύριο δρόμους. Στόν πρῶτο δρόμο ὁ ἀνθρωπός ξεχνάει τήν ἀξιοπρέπειά του καί ἀκολουθεῖ τά ζωώδη ἔνστικτά του. Στό δεύτερο δρόμο ὁ ἀντιμετωπίζει τόν πόνο καί στέφεται ἀντάξιος του καί ἔτσι μπορεῖ νά ἀπολαμβάνει ἔναν ἐσωτερικό θρίαμβο. Καί ὁ θάνατος ὅταν πραγματοποιεῖται ὑπό τή μορφή θυσίας ἀποκτᾶ πραγματικά ἑνα βαθύ νόημα.

Εἶναι ἐντυπωσιακό τό πῶς γίνεται οἱ ἀπόψεις ἐνός ἀνθρώπου πού ἐνδεχομένως νά μή γνωρίζει τήν δρθή πύστη, νά συγκλίνουν μαζί. Γιατί ὁ ἀνθρωπός αὐτός ἔχει πάρει τή ζωή στά σοβαρά, μέ εὐθύνη.

Εἰρήνη Τουρίζη

Η ΤΙΓΡΗ (Ποίημα)

Εἶναι μεσάνυχτα κι ἔχει πανσέληνο .

Μιά τίγρη καί μιά ӯαινα βγαίνουν ἀπό τή φωλιά τους

καί τριγυροῦν μέ τήν ἐλπίδα κάτι νά βροῦν γιά βραδυνό.

Κοιτάζουν γύρω τους ἀλλά δέν βλέπουν τίποτα:

“Ας περιμένουμε νά ξημερώσει • λέει κάπως καρτερικά ἡ τίγρη.

Μά στάσου&, ἀκούγεται ἔνας ἐλαφρός θόρυβος ἀνάμεσα στά δέντρα.

Ποιός εἶναι; Μιά γυναίκα; Καί τί γυρεύει ἐδῶ τέτοια ὥρα;

Μπορεῖ νά περιμένει κάποιο φίλο.

΄Αλλά περπατάει μέ ӯφος ὑποπτο.

Κάτι κρύβει. Άσφαλως κάτι κρύβεται ἐδῶ.

Βαστάει ἔνα δέμα. Νά! Τώρα τό ἀφήνει. Εἶναι μά κούκλα!

Κούκλα; Μά εἶναι ζωντανό μωρό!

Φαίνεται νά τήν ἀποκαλεῖ μαμά. Καί τώρα;

Νά! τό σκοτώνει. Εἶναι ἡ μητέρα του& κατάλαβες;

Πῶς! ἡ μητέρα του; “Αχ! Παναγία μου!

Τρομαγμένη ἡ τίγρη, φεύγει μακριά,

ἐνῶ στῆς ӯαινας τό μάτι ἔνα δάκρυ κυλᾶ.

Trilussa , Poesie scelte, tom. 1, σελ. 269,

Mondadori, 1970

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗΣ

Σχεδόν δύο οι ανθρώποι έχουν με βιώσει κάποιο γεγονός τό διποτού μᾶς έθλιψη. Η καθαρή θλίψη ως συναισθήμα αναφέρεται στό παρελθόν και δύπως κάθε υγιές συναίσθημα ώθει στήν ανακάλυψη της σχέσης μας με τό γεγονός πού μᾶς έθλιψη. Ο θάνατος ένός αγαπημένου προσώπου είναι ένα γεγονός πού μᾶς θλίβει άλλα ταυτόχρονα άποκαλύπτει τή σημαντικότητα τού απόμου στήν ζωή μας άπο τό κενό πού άφηνε.

Η κατάθλιψη δύμας είναι μιά κατάσταση άρρωστη ή οποία περιλαμβάνει αυτό τό συναίσθημα της θλίψης άλλα και σκέψεις άπαισιοδοξες γιά τό μέλλον πού οδηγούν στήν άπαθεια τού απόμου και στήν έλλειψη κινήτρων γιά σχέσεις, άλλαγές, έρευνα τού παρόντος.

Υπάρχουν τέσσερις δύμάδες συμπτωμάτων πού έξεταζονται προκειμένου νά βγει κλινική διάγνωση κατάθλιψης και αναφέρονται στά συναίσθηματα, στίς σκέψεις, στά κίνητρα τού απόμου γιά ζωή και στήν δργανική του κατάσταση. Σημαντικό δόλο στή διάγνωση παίζει ή ένταση και ή έπιμονή γιά μεγάλο χρονικό διάστημα τών παρακάτω συμπτωμάτων.

Συναίσθηματα: δύπως ηδη έχει αναφερθεί ύπάρχει τό κεντρικό συναίσθημα της θλίψης και πάνω σέ αυτό χτίζονται ή αϊσθηση τού άβούθητου, της άπαισιοδοξίας, της ματαιότητας και της άπελπσίας. Τό άτομο δέ βρίσκει χαρά σέ δραστηριότητες πού παλαιύτερα τόν χαροποιούσαν ένω συχνά είναι τά ξεσπάσματα κλάμψατος, πολλές φορές και πε-

ρισσότερα από μιά φορά τήν ήμέρα.

Σκέψεις: τό άτομο πού πάσχει από κατάθλιψη έχει άρνητική εικόνα γιά τόν έαυτό του, χαμηλή αύτοεκτίμηση, κυριεύεται από ανασφάλειες και άπαξιώνοντας τόν έαυτό του άπαξιώνει τό κάθε τι γύρω του.

Συμβαίνει τό έξης παράδοξο. Ένω τό άτομο έχει τήν αϊσθηση δτι δέν έλέγχει τίποτα στή ζωή του και πώς θά έθοιουν καταστροφές, ταυτόχρονα πιστεύει πώς είναι ύπευθυνο γιά δλα τά άρνητικά πού συμβαίνουν.

Πολλές φορές τό άδιεξοδο αυτό δοδηγεί τά άτομα και σέ απόπειρες αύτοκτονίας πού δινστυχώς γιά μερικούς είναι πετυχημένες.

Κίνητρα: τά άτομα πού ίποφέρουν από κατάθλιψη είναι άπαθη και δέν βρίσκουν κανένα κίνητρο γιά δράση σέ κανένα έπίπεδο. Τά συμβάντα τής καθημερινότητας τούς παραδύουν και παραιτούνται. Θά λέγαμε δτι δέν βρίσκουν κίνητρα γιά ζωή.

Οργανικά: οι έπιπτώσεις της κατάθλιψης είναι έμφανες και σέ δργανικό έπίπεδο. Εμφανίζονται διαταραχές στόν ύπνο και στό φαγητό (ύπερφαγία ή αφαγία, ύπνηλία ή άσπνία), ή σωματική κόπωση είναι πιό εύκολη, ύπάρχουν πονοκέφαλοι, στομαχόπονοι και γενικά μπορεί νά έχουν πλούσιο ιατρικό ίστορικό από σωματικούς πόνους.

Πολλές φορές μπορεί έπίσης και νά μεγαλοποιήσουν μικροπονάκια ή ένοχλήσεις άντησχώντας γιά τήν ύγεια τους.

Βασιλική Σφυροφυχολόγος

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια ἀπό τό προηγούμενο)

“Ολες οι δογανικές ψήλες γνωρίζουμε ότι περιέχουν άνθρακα. Χωρίς αυτόν, δεν θά υπήρχε τίποτα ζωντανό, ούτε δογανική χημεία. Πώς δημιουργήθηκε άλληθεια δύο άνθρακας;

Σέ τεράστιες θερμοκρασίες, τρεῖς πυρηνικές ήλιοιν ἐνώνονται καὶ δημιουργοῦν ἄνθρακα. Πρῶτα, ἐνώνονται οἱ δύο πυρηνὲς ήλιοιν καὶ δημιουργοῦν πυρήνα βηρυλλίου, πού δέν εἶναι οὔτε εὐσταθῆς, οὔτε ἀσταθῆς. Ζεὶ ἔνα τετράκις δισεκατομμυριοστό τοῦ δευτερολέπτου. Αὐτό τό χρονικό διάστημα ἔχοινε τὴν τύχη τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ὄνθωπου.

Ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς τοῦ πυρόν-
να αὐτοῦ, καθορίζεται ἀπό τίς ἀσθε-
νεῖς πυρηνικές δυνάμεις. Αὐτές εἶναι
ὑπεύθυνες γιά τή μετατροπή τοῦ
πρωτονίου σέ νετρόνιο, καὶ ἀντί-
στροφα. Καὶ αὐτές οἱ δυνάμεις,
ἔχουν καθοριστεῖ ὥστε νά ἔχουν μιά
καταπληκτική ὄποιβεια.

Αν οι ἀσθενεῖς πυρηνικές δυνάμεις ἦταν λίγο ισχυρότερες δέν θά μπορούσε νά σχηματιστεῖ βηρύλλιο, ούτε ἄνθρακας, διότι θά εἶχε διασπαστεῖ ἀμέσως μόλις θά εἶχε δημιουργηθεῖ.

Αν οι ἀσθενεῖς πυρηνικές δυνάμεις ἦταν λίγο ἀσθενέστερες, ὅλα τὰ ἄτομα ἥλιου θά δημιουργοῦσαν βηρύλλιο, ὅποτε δέν θά ὑπῆρχαν ἐλεύθερα ἄτομα ἥλιου γιά νά δημιουργήσουν ἄγθισκα.

Τί έξασφάλισε τή μοναδική αύτή

ἰσορροπία; Ἡ τύχη τοῦ ἄνθρωπα κρί-
θηκε σέ ἔνα τετράκις δισεκατομμυ-
ριοστό τοῦ δευτερολέπτου. Τό βη-
ρυλλιο δέν ἔπειτε νά είναι οὗτε πιό
εὐσταθές, οὗτε πιό ἀσταθές, ὅλα με-
τασταθές. Χωρίς τή φοβερή αὐτή γύθ-
μιση, δέν θά ὑπῆρχε ἄνθρωπας, δέν
θά ὑπῆρχε ζωή.

Καὶ οἱ ἡλεκτρομαγνητικές ὅμως δυνάμεις, πού καθορίζουν τή δημιουργία τῶν μορίων καὶ τῶν κυττάρων, εἶναι μέ θαυμαστό τρόπο γνθαρισμένες.

Ἄν ήταν ἀσθενέστερες, δέν θά μπορούσαν νά συγκρατήσουν τά ήλε-
κτρόνια γύρω από τους πυρηνες. Τά
ἄτομα θά ήταν άδύνατο νά σχηματί-
στούν. Θά οπήρχαν μόνο πυρηνες
και ήλεκτρόνια, όχι σταθερά μόρια,
ούχι κύτταρα, όχι ζωή.

„Αν ἦταν ἰσχυρότερες, τά ήλεκτρούποντα θά είχαν δεσμευτεῖ ἀπόλυτα ἀπό τούς πυρηνικούς τους. Δέν θά μπορούσαν τότε νά γίνουν οι χημικούς δεσμοί, που προϋποθέτουν ἀποβολή και πρόσληψη ἡλεκτρονίων, δέν θά υπῆρχαν χημικές ἀντιδράσεις, οὕτε πιό πολύπλοκα μόρια. Τό νερό ἐπισης θά ἦταν πάντα στερεό.

Τέσσερις είναι οι βασικές δυνάμεις στη φύση. Οι δυνάμεις της βαρούτητας, οι ισχυρές πυρηνικές, οι άσθενείς πυρηνικές και οι ήλεκτρομαγνητικές. Είναι όλες μέ τόση άποστευτη άκριβεια καθορισμένες, πού δ' ἄνθρωπος θαυμάζει, πώς είναι δυ-

νατό νά ζει.

Είναι άπλές άριθμητικές συμπτώσεις; Είναι μέρος ένός σχεδίου; Υπάρχουν άληθεια τόσες συμπτώσεις; Στά μαθηματικά διδάσκουμε ότι αν έχουμε 15 καρέκλες και θέλουμε νά βροῦμε μέ πόσους τρόπους μποροῦν νά καθίσουν σέ αυτές 15 άνθρωποι, ή άπαντηση είναι: $1.307.674.368.000$ διαφορετικοί τρόποι νά καθίσουν οι άνθρωποι. ($v=15!=1.307.674.368.000$)

Πώς τά δισεκατομμύρια τῶν περιπτώσεων πού ίπτηρχαν, γιά κάθε φυσική σταθερά, έτυχε καί δέν πήραν μιά άλλη τιμή, άλλα ειδικά αυτή που ήταν ή μόνη άπαραίτητη;

Είναι σάν νά φύγουμε στή γῆ ήνα δοχεῖο μέ τυπογραφικά στοιχεῖα, καί άπό σύμπτωση νά πέσουν έτσι ώστε νά γραφτεῖ άπό μόνος του ο έθνικός υμνος!

“Ομως, τά παραξενα δέν έξαντλήθηκαν...

Άληθεια, τί είναι τό φῶς;

Τό φῶς άποτελεῖται άπό σωμάτια που λέγονται φωτόνια. Ένα τεράστιο πλήθος φωτονίων κινοῦνται στή διεύθυνση διάδοσης κάθε άκτινοβολίας.

Τί είναι τά φωτόνια;

Διαφέρουν άπό τά ύλικά σωμάτια, γιατί δέν έχουν μάζα! Δέν έχουν ούτε ήλεκτρικό φορτίο. Είναι πακέτα ένέργειας, πραγματικές άνλες φυσικές δύντοτητες πού μεταφέρουν ένέργεια καί ζωή. Δυό άπό αυτά, άν συγκρουστοῦν, έξαφανίζονται! Καί ή ένέργειά τους τί έγινε; Ύλοποιήθηκε!!! Δυό φωτόνια, άν συγκρουστοῦν, έξαφανίζονται καί στή

θέση τούς έμφανίζονται στοιχειώδη σωματίδια τῆς ψλης, πού έχουν μάζα! Χάνεται ένέργεια καί έμφανίζεται υπόλη!!!

Μπορεῖ λοιπόν νά προέλθει ψλη άπό τό φῶς;

Ναί έτσι γίνεται, παραδέχονται σήμερα άλλοι οι έπιστημονες, χωρίς ψήνος άμφιβολίας, γιατί δέν τό έχουν ύποθέσει, τό έχουν δεῖ νά γίνεται μπροστά στά μάτια τους, στό έργαστήριο.

Είναι άδύνατο νά μή σκεφτούμε τήν άγια γραφή, πού παρουσιάζει στή γέννεση τό Θεό, νά δίνει τήν πρώτη έντολή: Γεννηθήτω φως καί μετά άπό τό φῶς νά δημιουργεῖται ή ψλη. Πώς τό ξέρει ο Μωυσῆς, (1500 π.Χ.) πού έγραψε τή γέννεση; Υπάρχουν έπιστημονες τούς προηγούμενους αιώνες πού είρωνεύτηκαν τήν γέννηση, άκριβώς γιατί ο Θεός έφτιαξε πρώτα τό φῶς καί μετά τόν κόσμο. Πού νά ξέρων!

Αναφερθήκαμε στή γέννεση. Άς δούμε μερικά άκόμη πολύ περιεργα, τά άποια έγραψε ο Μωυσῆς, πού κανείς δέν μπορεῖ νά καταλάβει πώς τά ξέρει!

Ο Θεός ύποσχέθηκε στόν Αβραάμ άποτελείται θά πληθύνει τό σπέρμα του σάν τήν άμμο τῆς θάλασσας καί σάν τά άστρα τού ούρανού.

Καλά, είπαν οι ύλιστές έπιστημονες καί φιλόσοφοι προηγούμενων αιώνων, τί ήλιθια ύπόσχεση είναι αυτή! Ή άμμος τῆς θάλασσας είναι άμετρη, τά άστέρια τού ούρανού άμμως είναι γύρω στά 5.000! Έτσι πίστευαν, καί κατηγορούσαν τό Μωυσή άποτελείται έγραψε ένα δημιώδες διήγη-

μα και όχι ένα επιστημονικό έργο. Που νά ήξεραν ότι ο Μωυσῆς ήξερε ότι τά άστέρια στόν ούρανό ήταν δη ση και ή αἴμιος της θαλάσσης!

Ο Μωυσῆς δύμας μεγάλωσε στήν Αίγυπτο. Τί πίστευαν οι Αίγυπτιοι λοιπόν; "Οτι οι άστέρες είναι λυχνίες κρεμασμένες από ένα σιδερένιο θόλο στόν ούρανό, που κάποια θεϊκή δύναμη, ἄναβε τό βράδυ γιά νά βοηθάει τους άνθρωπους πάνω στή γῆ! "Ο ούρανός, γιά τους Αίγυπτιους, ήταν ένα σιδερένιο κάλυψμα της γῆς, πάνω στό διόποιο κυλούν τά νερά που περιβάλλουν τή γῆ. Μέσα στίς απόψεις αυτές, γεννήθηκε ο Μωυσῆς, και έγραψε τή γέννεση!

Τί άλλο απίστευτο γιά τήν έποχή έκεινη άναφέρει ή γέννεση;

Ο Μωυσῆς έγραψε ότι πρώτα γεννήθηκε τό φῶς, και μετά γεννήθηκε ο ήλιος!!! Πράγματι τήν πρώτη ήμέρα της δημιουργίας είπε ο Θεός γεννήθητα φως, και μόλις τήν τετάρτη ήμέρα!!! έφτιαξε τόν ήλιο και τή σελήνη. Αυτό είναι άληθινά απίστευτο, ἄν σκεφτούμε ότι δύοι οι λαοί έκεινη τήν έποχή θεωρούσαν τόν ήλιο θεό (Θεός Βάαλ). "Ήταν άδιανόητο νά φτιαχτεί πρώτα ή γῆ και μετά ο ήλιος, γιά κάθε άνθρωπο που έζησε έκεινη τήν έποχή. Παρόμοιες παρατηρήσεις έγιναν τους περασμένους αιώνες, μέ άρκετά είρωνικά σχόλια γιά τό Μωυσῆ από ίντιστές φιλοσόφους και έρευνητές.

Τί λέει δύμας ή επιστήμη σήμερα;

Η επιστήμη σήμερα γνωρίζει χωρίς άμφιβολία, ότι δέν ήταν τό φῶς τού ήλιου τό πρώτο φῶς που έλαμψε πάνω στή γῆ.

Τό φῶς που έπηρχε πρίν από τόν ήλιο, ή επιστήμη τό έχει όνομάσει άρχεγονο φῶς, και διφείλεται σέ συνεχεῖς ήλεκτρικές έκκενώσεις και άλλους λόγους. Τό φαινόμενο που παρατηρούμε και σήμερα και δονούμαζεται Βόρειο Σέλας έχει παρόμοια δραχή. Μιά άδιασειστη απόδειξη, είναι τά τεράστια λιθανθρακοφόρα στρώματα.

Πρίν άκόμη λάμψη ο ήλιος πάνω στή γῆ, έπηρχαν τεράστια φυτά πάχους δύο τό άνθρωπινο σώμα και ίψος άνω τών 20 μέτρων, που κατακαλύφθηκαν και δημιούργησαν τεράστιες ποσότητες λιθανθράκων. Ούτε άνθος, ούτε καρποφόρα δέντρα συναντώνται στή λιθανθρακοφόρο περίοδο. Αύτό φανερώνει άμεσα ότι ο ήλιος δέν έπηρχε άκόμη, τό κλίμα ήταν υγρό και δημιούργοφο, χωρίς έποχές και διαφορές, χωρίς άτμοσφαιρικές και κλιματολογικές μεταβολές που διφείλονται στίς ήλιακες άκτινες.

Πρᾶς δύμας βλάστησαν δύλα αύτά τά τεράστια φυτά, χωρίς ήλιο; Πρώτα ο Framinzin δημιούργησε στό έργαστηριο φυτά χωρίς ήλιακο φῶς, μέ ήλεκτρικές έκκενώσεις. Ο Αύγουστος de la Rive διατίστωσε ότι τό φῶς από ήλεκτρισμό είναι απόλυτα ίκανό γιά δημιουργία βλάστησης τής μιορφής που δημιούργησε τά τεράστια κοιτάσματα λιθανθράκων. "Υπολογίστηκε ότι χρειάστηκαν 700-800 έτη γιά τό σχηματισμό γαιανθράκων. Ορισμένα στρώματα χρειάστηκαν δύμας πολύ περισσότερο χρόνο γιά νά σχηματιστούν.

Τά γεωλογικά στρώματα που βρί-

σκονται πάνω από τα λιθανθρακοφόρα στρώματα, ορα είναι μεταγενέστερα χρονικά, διακρίνονται από τελείως διαφορετικά άπολιθώματα (φύκη, ζωόφυτα, διστρακόδερμα, μαλάκια, κοράλλια, κοχύλια κατά έκατομμύρια). Η δημιουργία είχε προχωρήσει στό επόμενο στάδιο λοιπόν.

Πώς ό Μωυσῆς ήξερε ότι ο ήλιος δέν φώτιζε πάντα τή γῆ, σέ ένα περιβάλλον πού θεωρούσε τόν ήλιο Θεό; Κανείς ποτέ δέν βρήκε μιά έξηγηση, διαφορετική από τήν άποκλινψη από τό Θεό.

Ύπαρχουν δύμως και άλλα άπιστευτα. Ο Μωυσῆς γράφει στή γέννεση, ότι πρώτα δημιουργήθηκαν τά φυτά και τά ζῶα, και μετά ο ήλιος! Είναι δυνατό, άκωμη και σήμερα, νά ύποθεσει δύ σύγχρονος ἀπλός ἄνθρωπος κάτι τέτοιο; Είναι τελείως άδυντατο. Όμως, αποδείχτηκε πέρα από κάθε άμφιβολία, ἔτσι έγινε! Ο Μωυσῆς διναφέρθηκε σέ τρεῖς μεγάλες έμφανίσεις δργανικῆς ζωῆς, μᾶς φυτικῆς και δυού ζωικῶν! Ή επιστήμη τό έχει άπολυτα ἐπαληθεύσει. "Οπως ἐπαλήθευσε ότι πράγματι ούτος δημιουργήθηκε τελευταῖος.

Ο Μωυσῆς έγραψε ότι πρώτα η γῆ ήταν καλυμμένη από νερό, και ο Θεός δημιούργησε τήν ξηρά μετά (συναχθήτω τό υδωρ εἰς συναγωγήν μίαν και διφήτω ξηρά). Στόν μεσαίωνα δύμως οι τότε επιστήμονες ἔβλεπαν ἔκπληκτοι τά κοχύλια πού ύπτησαν στίς κορυφές τών βουνών και σέ μεγάλα ψηφή, και δέν μπορούσαν νά έρμηνεύσουν πώς βρέθηκαν έκει. Μάλιστα ἔκαναν ἀρκετά παράξενες ύποθέσεις (ἀτελεῖς από-

πειρες τής δημιουργού δυνάμεως, παίγνια τής φύσεως, ἀντανακλάσεις τών αστέρων κλπ). Αίώνες μετά τό Μωυσῆ, αύτό ήταν τό επίπεδο τής επιστήμης.

Μεγάλη ἐντύπωση μοῦ προκάλεσε τό βιβλίο του Steven Weinberg Τά τρία πρώτα λεπτά (The first three minutes - a modern view of the origin of the universe, London, Fontana Paperbacks, 1983). Ο διάσημος αυτός φυσικός άναφέρει:

Άν ή ὀναλογία τοῦ φωτός πρός τήν υἱη ήταν μεγαλύτερη, τό φῶς θά ύπερισχε και δέν θά ἐπέτρεπε στήν υἱη νά δημιουργήσει τοπικά συγκεντρώσεις, πού θά έξελίχθηκαν σέ γαλαξίες και αστέρες. Ή πίεση τής ἀκτινοβολίας θά διέλυε τή συμπαγή υἱη.

Άν ή ὀναλογία τοῦ φωτός πρός τήν υἱη ήταν μικρότερη, τό φῶς δέν θά μπορούσε νά συγκρατήσει τή δημιουργία πυρήνων τά πρώτα λεπτά τοῦ σύμπαντος. Όλη η υἱη τοῦ σύμπαντος θά είχε μετατραπεῖ σέ βαριά στοιχεῖα, και δέν θά ύπηρχε ύδρογόνο, ούτε ήλιος, ούτε ζωή.

Τό φῶς ἔπειτε νά είναι ἀκριβῶς τόσο, ὥστε και νά ἐμποδίσει τή συνολική μετατροπή τοῦ ύδρογόνου και ήλιου σέ βαρύτερα στοιχεῖα, άλλα και νά μήν ἐμποδίσει τό σχηματισμό τών αστέρων και γαλαξιῶν μεταγενέστερα. Μιά φοβερή χρυσῆ τομή, μά απίστευτη ίσορροπία υἱης και ἐνέργειας, πού έξασφάλισε τή δυνατότητα στή ζωή νά ύπάρξει.

(Συνεχίζεται)
Γιώργος Λεκάτης

Όμαδική φωτογραφία τῶν 50 νέων πού συμμετεῖχαν στήν τετραήμερη προσκυνηματική έκδρομή ἀμέσως μετά τό Πάσχα στίς Μητροπόλεις Λακωνίας και Μεσσηνίας. Ἀνάμεσα στόν π. Ἀνθιμο καὶ τόν Διάκονο π. Κωνσταντίνο ἡ γερόντισσα Πελαγία, καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἁσυχαστηρίου προφήτου Ἰωῆλ Καλαμάτας.

“ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ”

Περιοδική ἔκδοση I.N. Ἀγ. Ζώνης Πατησίων - ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Έκδότης: I.N. Ἀγ. Ζώνης • www.agiazoni.gr

Υπεύθυνος: Ἀρχιμ. Ἀνθιμος Ἡλιόπουλος

Ἀγίας Ζώνης 27Α, ΑΘΗΝΑ 11352 • τηλ.: 210 8674250 • ΙΟΥΝΙΟΣ 2005, Ἀριθ. Φύλ. 6

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΔΕΚΤΕΣ

Ἐκδοτική Παραγωγή: ΛΥΧΝΙΑ, ΥΙΟΙ Θ. ΒΙΓΟΝΤΖΑ Ο.Ε.
Λεωφ. Ἀθηνῶν & Μαρούν • Τηλ.: 210. 34.10.436